

Zápis ze zasedání Výboru pro práva cizinců

Datum: 16. června 2022 od 13 hodin.

Místo: Strakova akademie, místnost Starý tiskový sál.

Přítomni: P. Čížinský, A. Brabcová, M. Faltová (*předsedkyně*), O. Jůnová, J. Kepka, A. Krchová, Z. Pavelková (OPU), M. Jelínková (Multikulturní centrum Praha), L. Poliaková, P. Pořízek, K. Radová, M. Vinkler.

Hosté: N. Kovář Chmelíčková (MV), Z. Caisová (MZV), Š. Marušáková (MZV)

Omluveni: K. Koldinská

Sekretariát: J. Machačka, D. Šmídová (tajemnice Výboru).

Program jednání

1. Aktuální situace a výzvy v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině

2. Situace Rusů a Bělorusů

Úvod

Předsedkyně Výboru přivítala všechny přítomné a představila zástupce a hosty pro toto zasedání. Za Ministerstvo vnitra se dále účastnila N. Kovář Chmelíčková a za Ministerstvo zahraničních věcí Z. Caisová a Š. Marušáková.

1. Aktuální situace a výzvy v souvislosti s ruskou agresí na Ukrajině

a. Představení pohledu jednotlivých ministerstev

Ministerstvo vnitra

J. Kepka představil základní informace z rezortu vnitra. Zmínil odhad 300 000 příchozích ukrajinských uprchlíků na území ČR. Otázkou je, kolik osob odešlo zpět, ale odhady nejsou vysoké. Vzhledem k blížícímu se konci nouzového stavu je pak projednáván návrh navazující právní úpravy, konkrétně tzv. Lex Ukrajina II a III. Nemilým překvapením bylo uzavření pražského KACPU.

N. Kovář Chmelíčková doplnila, že činnost pražského KACPU přebírají 2 pražská pracoviště OAMP (Delta a Chodov). Budou však přijímat žádosti pouze běžným způsobem, tedy

jen osobám, které již mají zajištěné ubytování. Pro zajištění ubytování musí žadatelé kontaktovat pražský magistrát či jiné KACPU. K legislativní činnosti informovala, že Lex Ukrajina II byl schválen senátem. Lex Ukrajina III se pak bude týkat přechodu z nouzového stavu a zajištění pokračování přiřazování ubytování dle současného modelu. Ten byl schválen Poslaneckou sněmovnou. Rovněž probíhá spolupráce s dotčenými rezorty na dalších souvisejících úpravách, tedy MZ, MŠMT, MPSV, MMR, MZV.

P. Čížinský se k Lex Ukrajina II se dotázal k možnosti Ukrajinců žádat o jiný dlouhodobý pobyt než o dočasnou ochranu, vzhledem k tomu, že o ně nemůžou žádat ani na ambasádách a v praxi to není možné ani na Ukrajině.

N. Kovář Chmelíčková vysvětlila, že zákon překlápí přechodné ustanovení z předchozí úpravy, kdy nefungovaly zastupitelské úřady ani v Kyjevě, ani ve Lvově. Primárním kanálem je nyní dočasná ochrana s tím, že účelem je podmínky přechodu nastavit jednotně pro všechny. O podmínkách bude vláda rozhodovat výhledově. Je nicméně již dnes možné flexibilně připustit některý typ žádostí formou nařízení vlády, pokud by to bylo shledáno jako žádoucí. Zatím nechtějí osoby vyvádět z primárního kanálu, výhled není jistý, není potřeba přijímat urychlená řešení.

Předsedkyně sdělila, že se na jejich organizaci obrací mnoho osob, kteří plánují v ČR zůstat, a hledají tak jistotu pobytu, zejména studentů. Dotázala se, zda by byl možný postupnější pobyt na dlouhodobé pobyty. Dále se k pražskému zrušenému KACPU dotázala, zda bude poskytována informace, kam se mají osoby obracet, do jakých jiných KACPU chodit apod. Vznikla zde velmi nepřehledná situace. Rozumí třecím plochám mezi MV a MHLP, nicméně příchozí osoby potřebují informace a nevládní sektor neví, co má na dotazy odpovídat, což vede k nepřehledné situaci.

J. Kepka sdělil, že zaslali dotaz na MHLP, kam se mají ukrajinští uprchlíci obracet, avšak je nutno v tuto chvíli využívat běžná pracoviště OAMP. Pokud nemají ubytování, mohou jediné doporučit návštěvu jiného KACPU.

N. Kovář Chmelíčková doplnila, že dle platných předpisů je problematika odpovědností MHLP. Přenesli je sice nyní na další aktéry, avšak v Praze ubytování není dostupné a nárok na bydle v Praze neexistuje.

K dotazu P. Čížinského, zda se stabilizuje situace ohledně romských uprchlíků, vysvětlila, že vznikla specifická pracovní skupina k této problematice, které předsedá Zmocněnkyně vlády pro lidská práva. Identifikují se problémy a navrhují se možná řešení. Uzavření masivní pomoci na hlavním nádraží a otevření střediska v Malešicích situaci uklidnilo. Osoby, které na hlavním nádraží zůstávají dobrovolně, se ocitají v postavení standardních bezdomovců, pro ostatní se daří ubytování najít. V Brně a Ostravě situaci řeší s lokálními aktéry. Sama paní zmocněnkyně se schází s aktéry a domlouvá s nimi, jaká opatření mají přijímat.

M. Jelínková upozornila, že kromě školství a materiálů nevládních organizací (Multikulturní centrum Praha, Integrační centrum Praha) chybí metodická doporučení. Lokální správa zabývající se integrací nemá vodítka a situace v některých obcích není dobrá. Zároveň chybí systematické financování, formou grantů nelze dlouhodobě fungovat. Vzhledem k decentralizaci systému bez zapojení obcí nepůjde.

J. Kepka sdělil, že MV jako jediné ministerstvo, zahájilo dotační řízení pro NNO ve výši 100 milionů, pro cca 65 obcí ve výši 41 milionů jsou již vypláceny. Zahajují pak další flexibilnější

dotlační řízení pro obce. Nicméně vždy předpokládají aktivitu ze strany obce. Na týmu pro adaptaci a integraci diskutují různá řešení do budoucna, např. paušální financování v oblasti integraci, pozice integračního pracovníka. Jedná se i o legislativně ukotvené povinnosti integrace pro obce. Na dotaz vysvětlil, že pozice by byla ze státního rozpočtu hrazena asi z 60% nákladů. Dále je otázka rozpočtu na samotné aktivity.

M. Jelínková upozornila na nutnost alokace dotací velkého rozsahu na udržení sociálního smíru mezi občany a cizinci. Na necelých 11 milionů Čechů v současnosti připadá cca 1 milion cizinců, což může vést k problémům. Výše alokace je v porovnání s ostatními oblastmi stále nízká. V zahraničí obce paušální alokace spíše aktivně čerpaly, než aby je musely vracet. Vzhledem k vysoké poptávce nelze uvažovat o jiném řešení, než že dotace přijdou od jiného, než velkého ministerstva.

Předsedkyně z jednání pracovní skupiny k integraci a adaptaci shrnula, že nikdo nemá jednoduché řešení a zatím nedošli k zásadním závěrům. Jsou diskutovány dostupnost informací, předpoklady a očekávání, se kterými osoby do ČR přichází, jak pracovat s lidmi, kteří zde chtějí zůstat a jak podporovat jejich integraci. Velmi aktivní je SÚZ ve zprostředkování ubytování. M. Šimáček za malešický uprchlický tábor i zástupci romských organizací jsou součástí pracovní skupiny. Paní zmocněnkyně se soustředí na zlepšení situace přijetí v Brně na úroveň uprchlických táborů v Praze. Ty nejsou ideální, nicméně je v nich méně než 100 osob. Diskutují rovněž nevyplácení humanitární dávky při pobytu v zařízeních státu dle Lex Ukrajina II a zajištění alespoň minimálního kapesného.

Z. Pavelková připomněla mediální zprávu, že z 5000 osob prověřovaných policií mělo maďarský pas 150 osob. Dotázala se proto, kde se vzala obava týkající se romských uprchlíků a jak tuto informaci reflektují.

N. Kovář Chmelíčková v současnosti se občanství, zejména to maďarské více ověřují. Skrze mezinárodní policejní spolupráci byly nastaveny efektivnější postupy. Důvodem byl i jiný přepis jmen, kvůli němuž pak nebylo možno osoby nalézt. Na dotaz vysvětlila, že se uvidí, zda se poměr ověřovaných zvýší, a to i s ohledem na účinnost Lex Ukrajina II a jak ta zvýší přísun lidí v závislosti, zda přichází za humanitární dávkou či dočasnou ochranou.

MŠMT

O. Jůnová k Lex Ukrajina II ke školství sdělila, že je nyní je předložen Senátu. Stanovuje podmínky poskytování vzdělávání ukrajinským žákům a povinnost integrovat ukrajinské žáky. V krajních případech, kdy není místo, nicméně dočasně umožňuje i vznik homogenních tříd pro ukrajinské žáky. Prodlužuje se pak výjimka z českého jazyka pro ukrajinské učitele. Zkracuje se lhůta pro vyřazení ukrajinského žáka z evidence školy z 60 na 15 dní, aby např. žáci, kteří se vrátili do místa původu, neblokovali místo. Rozšiřuje se zároveň okruh dat, která bude moci škola o ukrajinských žácích sbírat a předávat MŠMT, Policii a Úřadu práce. Byla rovněž připravena vyhláška MŠMT k jazykovému vzdělávání cizinců na ZŠ a SŠ. Bude v nejbližších dnech předloženo do MPŘ. Bude podpořena jazyková příprava na SŠ, a to ve stejném rozsahu jako u ZŠ – 100-200h, určené školy pro poskytování, jen větší skupiny žáků. Účinnost je prozatím stanovena na 1 školní rok. Následně dojde přehodnocení a případnému dlouhodobému překlopení do jazykové přípravy cizinců. U ZŠ je navrhováno rozšíření množství škol pro jazykovou přípravu, příp. alternativní verze i pro zmenšení či dělení výukových skupin. Dále probíhají zápisy pro

ukrajinské žáky až do poloviny července. K tomu vznikly metodické postupy a dvojjazyčné informační materiály. K dostupným výzvám sdělila, že v oblasti jazykových kurzů bude podpořeno 91 subjektů ve výši 52 milionů Kč. V oblasti adaptačních skupin 361 subjektů ve výši 244 milionů Kč. Nyní jedna výzva na letní jazykové tábory s alokací 100 milionů Kč, 6-18 let, skupiny 6-12 dětí. Ve VPŘ je dále výzva pro kurzy češtiny pro studenty a pedagogy z Ukrajiny z EHP a Norských fondů pro veřejné VŠ. Minulý týden byl schválen program J. A. Komenského, kde jsou rovněž aktivity pro integraci cizinců a dětí a žáků s OMJ. V rámci projektu učebnice češtiny pro výuku cizinců bude distribuováno 220 tisíc ks výukových materiálů. V neposlední řadě se řeší pozice cizojazyčného asistenta pro ukrajinské žáky.

Na dotaz P. Čížinského doplnila, že aktuální počty studentů nemá k dispozici, ale může je doposlat. K online vzdělávání sdělila, že na webu mají informaci, že povinná školní docházka v ČR se bude dětem započítávat na Ukrajině. Na webu je dostupný formulář. Nicméně má zprávu, že dopoledne se někteří žáci účastní výuky v ČR, avšak odpoledne mají ještě online výuku v ukrajinštině. Od září snad bude vyjasněno.

Předsedkyně se dotázala na odchody zpět na Ukrajinu, co vše je třeba vyřídit. Požádala o zajištění zjednodušeného formuláře pro oblast školství tak, jako má VZP, ač jeho název „Formulář pro odhlášení při dlouhodobém pobytu mimo ČR“ není jednoznačný a srozumitelný.

O. Jůnová vysvětlila, že pokud zákonný zástupce požádá o ukončení vzdělávání z důvodu návratu do země původu, škola k datu žádosti ukončí. V případě, že zákonní zástupci nikomu nic neřeknou, je dle Lex Ukrajina II lhůta zkrácena. Bude dále vydáno metodické doporučení.

Na dotaz A. Krchové vysvětlila, že i dle platného Lex Ukrajina 1 školy mohou dočasně navyšovat kapacity pro integraci ukrajinských žáků, aniž by museli dokazovat hygieně a hasičům potřebná potvrzení dle norem. Zároveň existuje metodická informace, co má obec, kraj, resp. MŠMT dělat, pokud škola již opravdu nemá kapacitu pro přijetí spádových žáků. Co se týče SŠ, jazyková příprava je připravována, avšak pro další integraci starších dětí mimo systém nyní nemá jednoznačnou odpověď.

M. Jelínková usoudila, že se jedná o náročnou otázku. Z výzkumu týkajícího se jiné cizinecké skupiny v ČR se ukazuje, že žáci, kteří nenastoupí na SŠ ani do práce, jsou opravdu velmi zranitelní. Navrhla zřízení pracovní skupiny, aby bylo této skupině věnována zvláštní pozornost. Je třeba vyslat informace, např. že není potřeba za toto dítě platit pojištění.

O. Jůnová přislíbila spolupráci s MPSV na tvorbě takového informačního materiálu.

MPO

M. Vinkler k integračním programům k zmínil, že běží dál programy zaměstnávání cizinců. Jedná se o zvýšení kvóty cizinců zaměstnaných v ČR, z 50 na 54000. Nicméně podnikatelská veřejnost si žádá další pracovní síly.

KVOP

P. Pořízek připomněl téma z minulého zasedání týkající se vstupu do Schengenu osob bez dokladů. Poznamenal, že v důsledku na medializovanou kauzu z Karlových Varech došlo k pozitivnímu posunu. Byly navázány komunikační kanály cizinecké policie a kolegů z vnějších hranic Schengenského prostoru. U všech osob, které nemají cestovní doklad, by tak nemělo být

přístupováno k jejich vracení zpět pro doklady. Mělo být ověřováno datum vstupu do Schengenu, a nebude tak a priori odmítnuta jejich žádost.

MPSV

A. Brabcová aktuálně nejvíce řeší novelu Lex Ukrajina II, zejména konec veřejného pojištění po 150 dnech od příjezdu do ČR. Řeší s MZ procesně způsob informování zdravotních pojišťoven a zdravotnických zařízení, že se jedná o státního pojištěnce. U VZP je pojištěných 99% dočasně chráněných. MPSV bude informovat skrze Úřady práce. Předpoklad je, že se v drtivé většině osoby překloupí do postavení státního pojištěnce z důvodu péče o nezletilé dítě do 7, resp. 15 let. Nicméně někteří nezaměstnaní nadále nebudou pojištěni, proto MPSV vydá informaci, aby se takovíto cizinci evidovali na ÚP jako žadatelé o zaměstnání, čímž budou opět zařazeni do státního pojištění – stejně jako u českých občanů. S informovaností budou spolupracovat s dalšími aktéry včetně NNO, aby osoby nepropadaly mimo systém ZP.

M. Jelínková shrnula, že situace se v zásadě nezmění, nicméně státní náklady budou vysoké a osoby se zbytečně dostanou do překerní situace.

Na dotaz Předsedkyně A. Brabcové vysvětlila, že prokazování pečující osoby bude záviset na podmínkách MZ. Všechny formuláře MPSV jsou pak přeložené do ukrajinštiny a na místních pracovištích ÚP by měl být dostatečný počet tlumočnicků. Předpoklad je do 10 000 osob, změna nicméně povede ke zvýšení počtu osob evidenci ÚP. Je to však jediné řešení, které MPSV napadlo.

Na dotaz P. Čížinského k pracovním podmínkám cizinců A. Brabcová připomněla, že MPSV ve Strategii naformulovalo úkol prevence pracovního vykořisťování, a to i s alokací finančních prostředků. Ty nicméně dosud shání, a to zejména za účelem natočení několika kratších klipů po vzoru amatérských videí s ukrajinským velvyslancem. Plánují organizaci fokusních skupin s UK pracovníky k identifikaci zásadních problémů z praxe. Uvědomují si problémy, dostávají se k nim zprávy z MV i Státní inspekce práce. Např. dochází k preferenci zaměstnání dočasně chráněných, některé osoby zaměstnané dříve tak mohou být propouštěny. Aktuálně je zhruba 45% zaměstnaných zpojistněných, 55% nikoliv – pracují na DPP do 10 000Kč, DPČ do 2500 Kč. V současnosti zaměstnaných 70 000 dočasně chráněných. Nelze uzavřít, že zaměstnavatelé preferují zaměstnance na dohodu, avšak může se jednat o svobodnou volbu zaměstnance s výhledem brzkého návratu zpět do Ukrajince. Je nicméně nutné upozorňovat na skutečnost, že v tomto režimu pracovníci nejsou pojištěni, a mohou se tak dostat mimo systém a do problematické situace. Nejedná se nicméně jen o zranitelné skupiny, ale velké množství osob nezná svá práva a povinnosti v zaměstnaneckém poměru/pojištění. Osoby, které pracují v nezpojistněném vztahu budou muset vstoupit do evidence, příp. jim budou muset zaměstnavatelé umožnit vstup do systému státního pojištění.

Předsedkyně upozornila, že cizinci jsou často na počátku zaměstnání na DPP, v praxi je zkušební dobou, až na 6 měsíců. Tlak na zaměstnavatele se vyvíjí těžko, jelikož je hodně uchazečů o práci. Rovněž upozornila, že v některých ubytovnách si zaměstnavatelé ubytovávají či z nich hledají pracovníky. Nicméně ubytovny dostávají státní příspěvek, ale zároveň poplatky chtějí po pracovnících. Zároveň je tím práce navázána na ubytování – může jim být vyhrožováno, že přijdou o ubytování i práci. Závislost se vytvořila nedostatkem ubytování.

A. Brabcová sdělila, že v Pracovní skupině k zaměstnávání cizinců v rámci Ústředního krizového štábu se vede debata se Svazem měst a obcí a sekci MPSV sociálních služeb. Navrhují posílení terénní sociální práce právě v těchto ubytovnách. Panuje obava propojení s šedým systémem, nelegální prací a vykořisťování. Všichni aktéři si tento nedostatek uvědomují, nicméně naráží na nedostatek terénních pracovníků v sociálních službách ve všech regionech.

Předsedkyně potvrdila nedostatek terénních pracovníků, na jejichž činnost by i byly finance.

A. Brabcová shrnula dále informace k prodloužení humanitární dávky od 7. do 12 měsíce. Následně se dostanou do nižších částek na úroveň životního minima 4250kč/dospělý, 3050kč/dítě. Pokud bude mít osoba zajištěna ubytování, stravu i hygienické potřeby, nebude mu náležet žádný příspěvek, pokud něco bude poskytnuto, bude se přiměřeně snižovat. Bude platit i pro nově příchozí, kteří nečerpali HuD v původní výši. Na dotaz předsedkyně, zda bude vyplácena MOP, pokud osoby např. nebudou mít na ubytování či stravu a nebude dostupné ubytování zdarma, vysvětlila, že v prvních 6 měsících bylo designováno tak, aby nebyl možný vstup do jiného dávkového systému, ověří, jak to bude dál, stejně jako solidární příspěvek.

Z. Pavelková upozornila, že z terénu vyplývá poměrně vysoká nabídka práce na černo. Napadlo ji do informační kampaně zapojit i odbory a zaměstnavatele. Není si jistá, zda kampaň cílená na zaměstnance bude mít takový dopad, že se za svá práva budou stavět.

A. Brabcová zmínila, že si jsou vědomi šíře černé práce v praxi, nicméně SÚIP nemá kapacity toto ve velké míře kontrolovat. Souhlasila s širokým dosahem kampaně, nicméně dosah odborů na cizince by nepřeceňovala.

N. Kovář Chmelíčková k solidárnímu příspěvku doplnila, že Lex Ukrajina II s ním dále počítá a nyní je v připomínkovém řízení návrh nařízení vlády ke stanovení jeho výše a zohlednění velikosti bytu a počtu osob.

Předsedkyně upozornila na potřebu srozumitelné informovanosti, jelikož české domácnosti mají obavy, co bude dál, a plánují ubytování ukončovat.

Ministerstvo zdravotnictví

L. Poliaková k Lex Ukrajina II uvedla, že oproti minule prezentovanému návrhu se zkrátila lhůta k přechodu do režimu státního občana na 150 dní na základě poslaneckého pozměňovacího návrhu. K jiným změnám nedochází. Dochází ke zrovnoprávnění dočasně chráněných s českými občany. MZ předpokládá, že velká část dočasně chráněných budou i nadále spadat do státního pojištění, s tím, že děti do 18 let a nad 65 let pojištění rovnou ze zákona. Ostatní budou muset prokazovat důvody (mladí studující, žadatel o zaměstnání), nebo si pojištění platit sami. U celodenní řádné péče o jedno dítě do 7 let, resp. 2 děti do 15 let – na základě četného prohlášení pro zdravotní pojišťovnu. Potvrdila, že určitá část si bude muset pojištění hradit sama. První občané se do tohoto režimu dostanou od 24. 7. Komunikují tedy nyní s VZP srozumitelné informace, které budou zveřejněny na webu VZP, a to včetně vzorů čestného prohlášení v ukrajinštině. ÚP si pak s pojišťovnami informace o uchazečích o zaměstnání vymění automaticky, a není tak třeba pojišťovně dokládat.

Na dotaz Předsedkyně, zda je možné doložit na dálku, uvedla, že není jistá, ale snad půjde zaslat poštou podepsané, příp. s elektronickým podpisem.

A. Brabcová reagovala, že vzhledem k motivaci osob k založení účtu a založení e-identity při vyplácení HuD by bylo dobré tohoto využít.

L. Poliaková poděkovala za připomínku a potvrdila, že bude snaha nenutit osoby se osobně dostavit na pobočku ZP.

Předsedkyně se požádala o srozumitelné informace k odhlášení z veřejného zdravotního pojištění, jelikož ukrajínští uprchlíci neví, jaké jsou jejich povinnosti při trvalém odjezdu ze země.

L. Poliaková odpověděla, že součástí Lex Ukrajina II je úprava standardního odhlašování při dlouhodobějším odjezdu do ciziny - delší než 6 měsíců, nutnost ZP oznámit dopředu. Pokud následně osoba doloží, že byla po celou dobu cestovně nebo jinak pojištěna, nemusí hradit pojistné. U Ukrajinců bylo sleveno ze všech 3 podmínek - pokud cizinec ex post prokáže pojišťovně, že pobýval na Ukrajině, a nemusí dodržet 6 měsíců, nemusí platit pojistné.

Předsedkyně upozornila na nesrozumitelnost názvu relevantního formuláře, jelikož zmiňuje odjezd do ciziny, přičemž pro Ukrajince je to odjezd domů.

Zástupci MV a MZ potvrdili, že při vzdání se DO se informace se k MZ dostane a osoby budou automaticky odhlášeni.

L. Poliaková přislíbila návrh VZP zveřejnit na web návod pro osoby, které se nevzdávají DO, avšak odjíždí. Těmto osobám by totiž jinak vznikal dluh na pojistném, který by byl vymáhán, a záleželo by, zda by se někdy do ČR vrátili.

2. Situace Rusů a Bělorusů

Z. Caisová představila [program Občanská společnost](#). Vízová ochrana aktivních obránců lidských práv, aktivistů či novinářů je součástí programů ČR po dlouhá léta. Vypuknutí války na Ukrajině přivedly jak vízové restriktce k zemím agresorů na jedné straně, tak ale i tyto země přitvrdily vůči vnitřním oponentům. Došlo tedy k masivním odchodům, zejména z Ruska. MZV tak některým osobám bylo schopno poskytnout krátkodobou ochranu. Z důvodu zákazu nezávislých médií v Rusku byla potřeba nabídnout i dlouhodobé řešení. Do programu se může přihlásit garant - NNO, která spolupracuje s organizací v zahraničí, a garantuje tedy status obránce lidských práv z Ruska či Běloruska, příp. i jeho rodinných příslušníků. Dále MZV spolupracuje s MV. Na dotazy vysvětlila, že nemůžou poskytnout počty z důvodu ochrany chráněných jednotlivců. Zatím byl vybrán 1 garant. Víza jsou za účelem dlouhodobého pobytu, příp. i pokračování v jejich práci

A. Krchová program uvítala a dotázala se na situace dalších osob, na které se program nevztahuje, nicméně nesouhlasí s režimem, avšak potřebují vycestovat, jelikož jim hrozí nebezpečí.

Š. Marušáková poznamenala, že Lex Ukrajina II, resp. relevantní nařízení vlády řeší tuto problematiku, včetně výjimek pro osoby, které o pobyt žádat mohou, včetně rodinných příslušníků EU dle směrnice, osob, jejichž pobyt je v zájmu ČR, krajanů a žadatelů o trvalý pobyt za účelem sloučení rodiny. Více informací lze nalézt [zde](#).

Předsedkyně se dotázala, jak bude zacházeno s žádostmi, které již byly podány, ale dle předpisů bylo řízení zastaveno. Řeší např. dlouhodobé případy, kdy byla žádost podána již za zákazu při pandemii a postupně se přešlo do zákazu současného.

Š. Marušáková potvrdila, že buď bude v řízení pokračováno, příp. bude možno podat žádosti nové.

Předsedkyně se dotázala, zda bude dostatek kapacity, příp. zda bude docházet k losování.

Š. Marušáková potvrdila, že postupně dochází ke vzájemnému omezování diplomatického personálu. Zastupitelský úřad v Moskvě nyní funguje na minimální kapacitě, a žádosti tak budou procesovány v závislosti na zbylých kapacitách.

M. Faltová k výjimce z nařízení vlády pro pronásledované osoby se dotázala, zda podmínky posuzuje MZV při podání žádosti či až následně. Dotázala se na kritéria, jelikož žádosti všech žadatelů, se kterými jsou v kontaktu, byly zamítnuty.

Š. Marušáková sdělila, že počet není relevantní pro pochopení situace. Nesdělují konkrétní počty na ochranu dotčených osob. Požádala o pochopení. Potvrdila, že rozhodné skutečnosti jsou posuzovány před podáním žádosti.

Předsedkyně poznamenala, že přístup ČR považuje za příliš striktní, zejména s ohledem na občany Běloruska, kde jsou zatýkány i osoby, které nejsou politicky aktivní.

Z. Caisová zmínila, že v rámci EU má ČR nejvyšší počty chráněných osob. Nicméně cílovou skupinou není každý odpůrce režimu v Rusku či Bělorusku.

K. Radová zmínila, že MSp jedná s MZV o rozšíření definice rodinného příslušníka dle judikatury ESLP a čl. 8 EÚLP, tedy z hlediska závislosti, např. o partnerské vztahy, některé případy osob mladších 65 let, které jsou závislé dle judikatury ESLP. To by mělo být zapracováno dle jednání předcházejícího dne.

Z. Pavelková se dotázala ohledně občanů Ruska a Běloruska, kteří jsou již na území ČR. Bylo jim doporučeno žádat o vízum strpění, to jim nicméně většinou nebylo uděleno. Dotázala se, zda tedy mají žádat o mezinárodní ochranu.

N. Kovář Chmelíčková sdělila, že záleží na individuálním posouzení a míře ohrožení osoby. Pokud se jedná o osoby s legitimním důvodem pro udělení MO, mohou žádat. Musí nicméně počítat i s odevzdáním ruského pasu. Primárně však mají směřovat k prodloužení současného titulu.

Předsedkyně upozornila, že u studentů je nejčastější překážkou prokázání financí, kterých se jim ze zemí původu nedostává. Při azylové cestě pak nemohou 6 měsíců pracovat, což je opět vede k nedostatku financí.

Z. Pavelková vznesla téma seniorů, kteří z důvodu sankcí nemohou čerpat ruský důchod, přičemž to může být nedomyšlený důsledek sankcí.

Předsedkyně potvrdila, že se s těmito případy rovněž setkávají a někteří tito lidé se dostávají do dávkového systému, příp. k bezdomovectví. Následně poděkovala za zasedání a ukončila ho.

***